

ÄSPEHÖJDENS SMÅ RARA

”Asfaltsblomman” växer upp i asfalt och tål det mesta. Men ”stridsvagnsört”? Den vill vara ensam herre på täppan.

Mark som betas eller slåttas blir magrare för varje år, och floran desto rikare. När marken ansats kan de småväxta ta för sig. Här lever de på lika villkor, både stora och små får ljus och näring. Börjar man gödsla för att det ska växa bra kommer högre växter att ta över.

Men alla sorters växter trivs inte på vilken mark som helst. Vissa behöver fuktigt, andra torrt. En del kräver mer näring, andra så lite som möjligt. Somliga är kräsna och behöver mineraler som finns i speciella bergarter, som grönsten, kalksten eller skiffer.

Vittätel

Aira caryophylla
= lik nejlikeväxt
25 cm
Gräs
Silverglänsande blommor
maj-juni
Rödlistad – sårbar

Dvärgserradella

Ornithopus perpusillus
= mycket liten
30 cm
Bleka blommor juni-aug
Hårig ört med krökta fruktbaljor
som liknar fågelfötter
Rödlistad – starkt hotad

Dvärgjohannesört

Hypericum humifusum
= utbredd på marken
20 cm
Gula blommor juni-sept
Ofta liggande stjälk
Rödlistad – starkt hotad, fridlyst
Övervakas av Floraväktare

Äspehöjden är sandig, näringsfattig och har både torr och fuktig mark. Flera av backens småväxta rariteter tål inte sällskap av andra växter. De är beroende av att marken slits och att det finns fläckar med naken jord som de kan erövra. Några nöjer sig med tramp från människor och djur, andra behöver tuffa tag. Som en stridsvagn som dundrar förbi då och då. Blir inte marken omrörd kvävs de av andra – de är konkurrenssvaga.

Många växter på Äspehöjden gynnas av att marken varit öppen länge. På kartan syns Nummerodlingarna – odlingslotter som avgränsades av långsmala rösen, stenrössljor. De blev bortkörda och nergrävda under 1980-talet. Då var höjden skådeplats för anfallande stridsvagnar. (Häradsekonomiska kartan 1926-34).

Vet du att...

... det finns Floraväktare som övervakar sällsynta och hotade växter. Väktaren besöker vissa växtplatser varje år och rapporterar utvecklingen. Floraväktarna är nätverk av naturintresserade personer.

Äspehöjden's small rarities

A grassland which is grazed or cut for hay becomes poorer in nutrients with each year that passes and the flora becomes richer. When the grassland is managed in this way, the smaller plants can flourish. If it is fertilised to improve the growth, more competitive taller plants take over.

All types of plants are however not found just anywhere. Some need wetter ground, others dry. Some require more nutrients, others very little, some are particularly demanding and require minerals from specific types of bedrock, such as limestone or shale.

Äspehöjden (the aspen hill) is sandy, poor in nutrients and has both dry and wetter ground. Several of the rare small plants are not very competitive. They are thus dependent on patches of bare ground which they can colonise. Some are happy enough with trampling from people or animals, others require something more. Such as a tank which rumbles past now and again.

Äspehöjdens kleine Seltenheiten

Der Boden eines Grünlands, das gemäht oder beweidet wird, wird von Jahr zu Jahr magerer, aber die Flora wird desto reicher. Kleinwüchsige Pflanzen bekommen eine Chance. Beginnt man die Wiese zu düngen, damit sie besser wächst, dominieren hohe Pflanzen.

Jede Blumenart hat ihre eigenen Anforderungen an die Wiese, zum Beispiel in Bezug auf Feuchtigkeit und Nährstoffgehalt.

Äspehöjden ist sandig und nährstoffarm mit sowohl feuchtem als auch trockenem Boden. Mehrere kleinwüchsige Raritäten auf dem Hügel vertragen nicht die Gesellschaft anderer Pflanzen. Sie sind abhängig davon, dass der Boden bearbeitet wird und dass es Flecken mit nackter Erde gibt, die sie erobern können. Einigen reichen Fußtritte, andere brauchen heftigere Eingriffe, wie zum Beispiel einen Panzer, der ab und zu über das Gelände fährt, um nicht von den anderen Pflanzen erstickt zu werden.

Auf der Karte sind die Äcker zu sehen, die es in die 80-er Jahre hier gab.